

Srbija, i pored znatnih ulaganja države i subvencija, ne koristi dovoljno potencijale za navodnjavanje oranica. Hidropotencijal za 3,6 miliona hektara, a zaliva se tek deseti deo obradivih površina.

Susne godine u Srbiji, slažu se stručnjaci i ratari, sve su češće, a štete koje iza njih ostaju pamte se i saniraju i po nekoliko godina. I pored toga, međutim, iako imamo potencijal da navodnjavamo 3,6 miliona hektara, kod nas se navodnjava tek nekoliko stotina hiljada hektara oranica.

O tome koliki je obim štete od suše, najbolje govore podaci meteorologa, koji su izračunali da je "po zlu poznata" 2012. godina požnjela useve vredne čak dve milijarde dolara, a kako se procenjuje, ni lanjska suša nije ostavila manje posledice.

Kako stvari stoje, upravo je lanjska suša uticala na nadležne, tako da je samo u Vojvodini lane pokrenuto 11 projekata navodnjavanja, koji bi vodu trebalo da dovedu do novih 50.000 hektara oranica. Tu je, takođe, i najava iz Ministarstva poljoprivrede, koje planira elektrifikaciju njiva, kako bi se skupo dizel-gorivo zamenilo jeftinijom električnom energijom. Tu su, takođe, i mnogobrojne subvencije za nabavku sistema za navodnjavanje. Sistem za navodnjavanje jednog hektara oranica, inače, kako procenjuje dr Atila Bezdán, stručnjak za navodnjavanje sa novosadskog Poljoprivrednog fakulteta, može da košta od 2.000, pa do 10.000 evra, u zavisnosti od kvaliteta, kapaciteta, opreme... Njegovo postavljanje, međutim, u "redovnoj" godini, garantuje povećanje prinosa za oko trećinu. Vrednost ovakvog sistema, u sušnim godinama, kakvih je sve više, gotovo da je neprocenjiva.

- Situacija se popravlja, pre svega zahvaljujući subvencijama, tako da gotovo i nema višegodišnjih zasada bez sistema za navodnjavanje, a i ratari koji se bave intenzivnom ili semenskom proizvodnjom odlučuju se da ugrade ovakve sisteme - navodi Bezdán. - Potrebno je, naravno, još više napora, kako bi Srbija iskoristila sve potencijale koje ima. Poznato je da navodnjavanje, praktično, donosi dve žetve, tako da je potrebno da se obezbedi sistem otkupa za veće količine proizvoda, ali i da se povećanjem količine stajnjaka koji se baca na njive smanji degradacija zemljišta u takvoj, intenzivnoj proizvodnji.

Srbija, kako su izračunali statističari, ima 4,2 miliona hektara obradive površine, a zahvaljujući rekama, kanalima i jezerima, za navodnjavanje je pogodno 3,6 miliona hektara.

- Problem je što, konkretno, u Vojvodini, u kojoj je sistem kanala, posebno sistem Dunav - Tisa - Dunav, omogućio navodnjavanje stotina hiljada hektara, ova mreža kanala nije godinama adekvatno održavana - jasan je Bezdán. - Poslednjih godina, takođe, koliko mi je poznato, preduzimaju se mere da se stanje kanalske mreže popravi.

Radovi na izgradnji sistema za navodnjavanje, prvog od 14 koji se finansiraju iz Abu Dabi fonda, započeti su prošlog leta, a očekuje se da će neki od njih biti pušteni u rad do kraja

jula. Kada se bude završio ovaj projekat, očekuje se da će pod sistemima za navodnjavanje biti više od 500.000 hektara obradivih površina u Srbiji.

Kako kažu u Ministarstvu poljoprivrede, prošle godine su u Vojvodini, posle završenih javnih nabavki, započeti radovi na pojačanom održavanju kanala - dvonamenskih sistema Rečej, Međa, Itebej, Jankov Most I i II, kao i na izgradnji crpnih stanica Jegrička, Pesirs i Kaloča. Počeli su i radovi na podsistemima Nova Crnja - Žitište, Tisa - Palić, Kikinda - CS Mokrińska II i Mali Idoš.

Projekat "Razvoj sistema za navodnjavanje - prva faza" biće nastavljen i u ovoj, ali i u sledećoj godini. U 2018. godini biće završeni ugovoreni poslovi, ali i nastavak radova na podsistemu Mali Idoš, čija se realizacija planira i za 2019. godinu. To će obezbediti navodnjavanje svih 11.500 hektara površina poljoprivrednog zemljišta ovog podsistema.

- Procenjena vrednost ovih radova je oko 4,7 miliona evra - ističu u Ministarstvu poljoprivrede. - U Srbiji postoje kvalitetne firme koje mogu da urade projektovanje i izvođenje infrastrukturnih projekata na sistemima za navodnjavanje.

Izvor: novosti.rs